

”Jag älskar orten”

Med vardag, kärlek och jävlar anamma

Anita Shum är välutbildad akademiker och har bott största delen av sitt 42-åriga liv i förorten. När folk börjar tala om att de inte vågar åka till det som är hennes hemma, då blir hon rädd för bilderna som skapas.

När Anita Shum skulle välja gymnasium i början av 1990-talet fanns det inget fritt skolval.

– Jag valde till ett ämne, japanska, som jag visste skulle göra så att jag kunde komma in till stan, det gick inte att läsa där jag bodde i Botkyrka.

Skanstull, precis på gränsen till Stockholms södra innerstad kändes helt rätt. En avancerad geostrategisk studieplanering av en 15-åring.

– Jag hade en jättebra studie- och yrkesvägledare, jag gav henne en ask choklad. Hon var vikarie, den ordinarie hade bara informerat oss om yrkesprogrammen.

Skolan hade låga förväntningar på barnen i miljonprogramsområdet, även om de bodde i radhus. Anita säger att hon aldrig varit briljant i skolan men att hennes föräldrar haft höga förväntningar på sina tre barn, ända sedan de föddes. Föräldrarna flydde var för sig från Kina till Hongkong. De träffades där när det var dags för Anitas pappa att stadga sig och öppna restaurang i Sverige. Han hade kommit hit som sjöman via Norge.

– Det var ju det kineser gjorde då, vi startade eget hela tiden inom restaurangbranschen. Det fanns en struktur. Pappa fick inga lån av banken, det var andra restaurangägare som ställde upp med startkapitalet.

Som förälder kan du bo i ett socioekonomiskt utsatt område och ha höga förväntningar på dina barns studier och framtid.

– Mina vänner med föräldrar från Chile eller Iran hade höga förväntningar på sig att lyckas i skolan. De kom från akademikerfamiljer. Min familj är arbetarklass och ingen hade

gått på universitetet före mig.

Själv har Anita tre akademiska utbildningar. Hon är filmvetare, kan allt som är värt att veta om kinesisk film, hon är utbildad journalist och också gymnasielärare i kinesiska. Idag jobbar hon som undervisningsråd på Skolverket. Och bor i Sättra, som ligger längs den röda tunnelbanelinje där hon själv är uppväxt. Det är inte självvalt till hundra procent. När hon var tillsammans med dottern Lauras pappa bodde familjen i den småstadsliknande närförorten Gröndal.

– När vi skilde oss flyttade jag hem till mina föräldrar, sedan har jag inte haft råd att flytta härifrån. Min generation har gjort bostadskarriär men inte jag, säger hon. Kanske för att hon satsat på att utbilda sig. Anita skulle vilja flytta för att ge Laura, som nu är nio år, kortare resväg till skolan. För den går hon i där hennes pappa bor, i en närförort norr om stan. Och ja, det är en skola med högre kvalitet än den som ligger där Anita bor. Det var Lauras pappa som valde skola, men Anita har ingenting emot valet.

Anita älskar orten där hon bott största delen av sitt liv. Hon gillar naturen, folklivet, arkitekturen, den syrianska fiskrestaurangen, baklava-ställena.

– När folk börjar säga att de är rädda för att åka till orten känns det helt galet. Här finns vanlig vardag, kärlek och kreativ jävlar anamma, precis som överallt där det bor människor.

Ändå vill hon gärna flytta innan hennes dotter blir stor nog att ta tunnelbana ensam hem. Anita vill inte att Laura ska behöva passera gängen som hänger i centrum på kvällarna.

–Jag är inte rädd för dem, jag går rakt igenom, för mig är de bara små pojkar. Men för min dotter när hon blir i samma ålder, nej. Det här är grupper som är på väg in i kriminalitet. Det är svårt att bryta de mönstren, men det måste göras. Är du studiemotiverad i ett socioekonomiskt utsatt område då klarar du dig. Det här är en klassfråga.

Text och foto: Anna Fredriksson
som lärde känna Anita Shum när vi gick journalistutbildning
tillsammans 2007–2008

Läs mer: [Likheter mellan förort och glesbygd](#)